

แนวความคิดทางปรัชญาการศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง

The Master Degree Students' Thoughts on Philosophy of Education within the Special Program for Teachers Development under the Thai Khem Khaeng Project

สุรเดช สํารามูจิตต์¹ และพิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแนวความคิดทางปรัชญาการศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ประจำปีงบประมาณ 2553 - 2555 โดยความร่วมมือระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวง-ศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีสุ่มแบบชั้น (Stratified random sampling) อย่างเป็นสัดส่วน ด้วยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางสำเร็จของ Taro Yamané ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% แบ่งประชากรออกเป็นแต่ละภาค ได้แก่ ภาคเหนือวิทยบริการจังหวัดเชียงราย จำนวน 42 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือวิทยบริการจังหวัดขอนแก่น จำนวน 99 คน ภาคกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 107 คน และภาคใต้วิทยบริการจังหวัดตรัง จำนวน 68 คน จากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในแต่ละภาค โดยการจับสลากแบบไม่คืนเบอร์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) ซึ่งมี 7 ด้าน คือ 1) ด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษา 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านผู้สอน 4) ด้านผู้เรียน 5) ด้านสถาบันการศึกษา 6) ด้านกระบวนการเรียนการสอน และ 7) ด้านการวัดผลประเมินผล แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.93 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การแจกแจงความถี่โดยการหาค่าร้อยละ (%) คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) การทดสอบค่าที (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1. นักศึกษากลุ่มนี้มีแนวความคิดทางปรัชญาการศึกษาในภาพรวมโน้มไปทางลัทธิพัฒนาการนิยมมากที่สุด รองลงมาคือลัทธิปฏิรูปนิยม พุทธปรัชญาการศึกษา อัตถิภาวนิยม สารัตถนิยม และนिरันตรนิยม ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า (1.1) ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา มีมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพัฒนาการนิยม คิดเป็นร้อยละ 36.7 และน้อยที่สุดคือลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.2 (1.2) ด้านหลักสูตร มีมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิอัตถิภาวนิยม คิดเป็นร้อยละ 33.2 และน้อยที่สุดคือ ลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.2 (1.3) ด้านผู้สอน มีมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิ พุทธปรัชญาการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 63.0 และน้อยที่สุดคือ ลัทธิปฏิรูปนิยม คิดเป็นร้อยละ 1.3 (1.4) ด้านผู้เรียน มีมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพัฒนาการนิยม คิดเป็นร้อยละ 44.6 และน้อยที่สุดคือ ลัทธินिरันตรนิยม คิดเป็นร้อยละ 0.9 (1.5) ด้านสถาบันการศึกษา มีมากที่สุด

¹ รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

โน้มไปทางลัทธิปฏิรูปนิยม คิดเป็นร้อยละ 40.8 และน้อยที่สุดคือ ลัทธิอัตถิภาวนิยม คิดเป็นร้อยละ 3.2 (1.6) ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิปฏิรูปนิยม คิดเป็นร้อยละ 41.1 และ น้อยที่สุดคือลัทธิพัฒนาการนิยม คิดเป็นร้อยละ 3.2 (1.7) ด้านการวัดผลประเมินผล มีมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.0 และ น้อยที่สุดคือ ลัทธิอัตถิภาวนิยม คิดเป็นร้อยละ 1.6 2) ผลการเปรียบเทียบแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของนักศึกษาในกลุ่มนี้ ที่มีความแตกต่างทางด้านเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และสาขาที่กำลังศึกษาพบว่า เพศแตกต่างกัน มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน อายุ ประสบการณ์การทำงาน และสาขาที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: นักศึกษาปริญญาโท ปรัชญาการศึกษา แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง

ABSTRACT

This research aimed to study and to compare the Master Degree students' thoughts on philosophy of education within the special program for Teacher Development under the Thai Khem Khaeng Project in the fiscal year 2010 - 2012. This program is the cooperation between the Faculty of Education and Office of the Basic Education Commission, the Ministry of Education. The sample obtained by Stratified random sampling, using Taro Yamane's formula, which got 95% reliability. The populations selected were from every part of Ramkhamhaeng University regional campuses: 42 people from Chiang Rai Campus (North Thailand), 99 people from Khon Kaen (North-eastern Thailand), 107 people from main campus (Central Thailand), and 68 people from Trang (Southern Thailand). The sample was drawing of 316 and selected by strategy of simple random sampling. Research tool for data collection was the multiple choice questionnaire designed by researchers. Questionnaire had itself a reliability at 0.93 and complied with 7 aspects as the follows; 1) the aims of education aspect 2) the curriculum aspect 3) the instructors aspect 4) the learners aspect 5) the educational institutes aspect 6) the learning process aspect and 7) the evaluation and measurement aspect. Mean(x), percentage (%), t-test and one-way ANOVA were employed for data analysis. Research results were the followings ; 1. the Master Degree students' thoughts on philosophy of education in this program had strongly engaged in the Progressivism at the whole perspectives and also in Reconstructionism, Buddhism, Existentialism, Essentialism, and Perennialism ordinary. For each aspects, the students in this program had their thoughts on philosophy of education as showed; (1.1) the aim of education aspect, on Progressivism was at the most (36.7 %) while the least was on Buddhism (2.2). 1.2) the curriculum aspect, on Existentialism was the most (33.2%) while the least was on Buddhism (2.2%). 1.3) the instructors aspect, on Buddhism was the most (63.0%) while the least was on Buddhism (1.3%). 1.4) the learners aspect, on Progressivism was the most (44.6%) while the least was on Perennialism (0.9%). 1.5) the educational institutes aspect, on Reconstructionism was the most (40.8%) while the least was on Existentialism (3.2%). 1.6) the learning process aspect, on Reconstructionism was the most (41.1%) while the least was on Progressivism (3.2%). 1.7) The evaluation and measurement aspect, on Buddhism was the most (31.0%) while the least was on Existentialism (1.6%). 2. a comparison of these students who have different in gender, age, working experiences and field of studying, the research showed that the students who have differences in gender have different thought on education's philosophy which was significantly statistical at 0.05 while

those who have differences in age ,working experiences and field of studying, there was different insignificantly statistical.

Keywords: master degree students, philosophy of education, Thai Khem Khaeng Project

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินโครงการพัฒนาครูทั้งระบบ ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ปีงบประมาณ 2553 - 2555 กิจกรรมหนึ่งภายใต้โครงการดังกล่าวคือ การจัดสรรทุนการศึกษาต่อปริญญาโท ภาคพิเศษ ตามความสมัครใจ จำนวน 1,000 ทุน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และจิตวิทยา/แนะแนว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประสานความร่วมมือกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้คณะศึกษาศาสตร์จัดการเรียนการสอนระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยรามคำแหงกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเปิดสอนปริญญาโท ภาคพิเศษ ตามความต้องการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเปิดภาคเรียนและเริ่มดำเนินการในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2553 เป็นต้นไปจนจบหลักสูตร

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ดำเนินโครงการพัฒนาครูทั้งระบบ ภายใต้โครงการการจัดสรรทุนการศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นหลักสูตรปริญญาโท 2 ปี แผน ข ไม่มีการทำวิทยานิพนธ์ แต่มีการสอบประมวลความรู้ และทำการศึกษาอิสระแทน เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนปกติแต่จัดเป็นโครงการพิเศษให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ซึ่งจะเรียนเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ โดยกำหนด

สอนที่สาขาวิทยบริการภาคใต้ที่จังหวัดตรัง ภาคเหนือที่จังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดขอนแก่น และภาคกลางที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่วนกลาง (คณะศึกษาศาสตร์, 2553)

การจัดการเรียนการสอนปริญญาโท ภาคพิเศษ ในกลุ่มสาระภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ต้องเรียนวิชาปรัชญาการศึกษาเป็นวิชาพื้นฐาน ซึ่งวิชาปรัชญาการศึกษามีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะหน้าที่สำคัญของการศึกษาคือ การทำให้ชีวิตมีคุณค่า ทั้งในด้านการพัฒนาสติปัญญา ค่านิยม ทัศนคติ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนการวางรากฐานของการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีเป้าหมาย ดังนั้น การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ ย่อมต้องตั้งอยู่บนรากฐานของปรัชญาการศึกษา ซึ่งได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางของการศึกษา (ณัฐพร, 2531)

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จำเป็นต้องมีปรัชญาการศึกษาเป็นสิ่งที่กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา หลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน โรงเรียน กระบวนการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล ถ้าหากครูผู้สอนมีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาอย่างไร ก็จะกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอนเนื้อหาวิชาที่สอนและกระบวนการเรียนการสอนไปตามแนวปรัชญาการศึกษาที่ตนยึดถือ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นสถาบันที่ผลิตครูทางการสอนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการสอนอื่น ๆ โดยทั่วไปจะสอนวิชาปรัชญาการศึกษา โดยไม่ได้เน้นเฉพาะเจาะจงไปในแนวปรัชญาการศึกษาทางด้าน

ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยตรง เมื่อผู้จบการศึกษาปริญญาโทเหล่านี้จบการศึกษามาเป็นครูสอนนักเรียนในโรงเรียนต้องนำ วิชาปรัชญาการศึกษาที่เรียนมา ๆ ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้ดูแลคณะศึกษาศาสตร์ โดยเฉพาะด้าน วิชาการของคณะศึกษาศาสตร์และอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาในวิชาปรัชญาการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะ ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของนักศึกษา ปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบ ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ปีงบประมาณ 2553 - 2555 โดยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยรามคำแหง กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการว่ามีความน่าสนใจไปทางลัทธิใด ทั้งนี้ เพื่อให้ผลการวิจัยเป็นแนวทางสำหรับนักศึกษา และครูโดยทั่วไปในการจัดการเรียนการสอนใน หน่วยงานที่สังกัดให้เหมาะสมต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งได้ข้อมูลการวิจัยมาจากการกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนา ครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ประจำปี งบประมาณ 2553 - 2555 โดยความร่วมมือระหว่าง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบช่วงชั้น (Stratified random sampling) อย่างเป็นทางการขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางสำเร็จของ Taro Yamané ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% แบ่ง ประชากรออกเป็นแต่ละภาคได้แก่ ภาคเหนือ วิทย- บริการจังหวัดเชียงราย จำนวน 42 คน ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยบริการจังหวัดขอนแก่น จำนวน 99 คน ภาคกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 107 คน และภาคใต้ วิทยบริการจังหวัดตรัง จำนวน 68 คน จากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในแต่ละภาค โดยการ จับสลากแบบไม่คืนเบอร์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับ

แนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผน ปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง โดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการ วิจัยออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็น แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) เพื่อ สอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และสาขาที่กำลังศึกษา ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา ของนักศึกษา ปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบ ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ประจำปีงบประมาณ 2553 - 2555 โดยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย รามคำแหงกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ 7 ด้าน ได้แก่จุด มุ่งหมายของการศึกษา หลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน สถาบันการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน และการ วัดผลประเมินผล ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) แบบ 6 ตัวเลือก ซึ่งตัวเลือกแต่ละ ด้านจะแทนปรัชญาการศึกษาในแต่ละลัทธิ แบบ สอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.93 ผู้ช่วยนักวิจัย แจกแบบสอบถามและรับแบบสอบถามที่มีความ สมบูรณ์คืนกลับมาจำนวน 316 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ หากค่า ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของ นักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้ง ระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ที่ตอบ แบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ทั้งหมด 316 คน ส่วน ใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.7 มีอายุมากที่สุด 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.9 มีประสบการณ์การทำงานมากที่สุด 16 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.7 และ ศึกษาสาขาสังคมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.1

ตอนที่ 2 แนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของ นักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้ง ระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง

แนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้

แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา ปริญญาโท ภาคพิเศษ มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา ในภาพรวมโน้มไปทางลัทธิพิพัฒนาการนิยมมากที่สุด รองลงมาคือลัทธิปฏิรูปนิยมพุทธปรัชญาการศึกษา

อัตถิภาวนิยม สวรรค์นิยม และนินทรนิยม ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ มากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพิพัฒนาการนิยม คิดเป็นร้อยละ 36.7 และน้อยที่สุดคือลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.2

ด้านหลักสูตรของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิอัตถิภาวนิยม คิดเป็นร้อยละ 33.2 และน้อยที่สุดคือ ลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.2

ด้านผู้สอนของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 63.0 และน้อยที่สุดคือ ลัทธิปฏิรูปนิยม คิดเป็นร้อยละ 1.3

ด้านผู้เรียนของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพิพัฒนาการนิยม คิดเป็นร้อยละ 44.6 และน้อยที่สุดคือ ลัทธินินทรนิยม คิดเป็นร้อยละ 0.9

ด้านสถาบันการศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิปฏิรูปนิยม คิดเป็นร้อยละ 40.8 และน้อยที่สุดคือ ลัทธิอัตถิภาวนิยม คิดเป็นร้อยละ 3.2

ด้านกระบวนการเรียนการสอนของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษมากที่สุด โนมไปทางลัทธิปฏิรูปนิยม คิดเป็นร้อยละ 41.1 และน้อยที่สุดคือลัทธิพิพัฒนาการนิยม คิดเป็นร้อยละ 3.2

ด้านการวัดผลประเมินผลของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.0 และน้อยที่สุดคือ ลัทธิอัตถิภาวนิยม คิดเป็นร้อยละ 1.6

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งที่แตกต่างกันตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และสาขาที่กำลังศึกษา พบว่า เพศแตกต่างกัน มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน อายุ ประสบการณ์การทำงาน และสาขาที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษามากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพิพัฒนาการนิยม

สรุปและวิจารณ์ผล

1. แนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้

แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง พบว่า ในภาพรวมมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพิพัฒนาการนิยมนั้น มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรินทร์ (2529) เรื่อง ความเชื่อทางปรัชญาการศึกษาของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาในภาพรวม โนมไปทางพิพัฒนาการนิยม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาแบบพิพัฒนาการนิยมได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาไทยตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยสหรัฐอเมริกาได้ให้การสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาในรูปของความช่วยเหลือทางด้านการศึกษาในด้านเงินทุน เครื่องมืออุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญตลอดจนให้ทุนการศึกษาแก่คนไทยให้ไปศึกษาต่อและฝึกอบรมในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นธรรมชาติของผู้เรียนโดยทั่วไปเมื่อเรียนจบจากที่ได้ก็ย่อมรับความคิดจากสถานศึกษาและได้รับเอาแนวคิดของปรัชญาการศึกษาจากประเทศที่ตนเรียนมา จึงเป็นเหตุให้การศึกษาระบบลัทธิพิพัฒนาการนิยมเข้ามามีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาของไทยทุกระดับ (สุดใจ, 2517) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 กล่าวว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการ

จัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและมาตรา 24 ข้อ (1) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สรุปได้ว่านักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งในภาพรวมโน้มไปทางลัทธิพัฒนาการนิยมมากที่สุด

แนวคิดของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า แนวคิดของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพัฒนาการนิยมนั้น อาจเป็นเพราะว่า ลัทธิพัฒนาการนิยมนับสนุนให้โรงเรียนจัดการศึกษาโดยฝึกให้เด็กเป็นศูนย์กลาง โดยถือเอากระบวนการเรียนการสอนเป็นหลักในการพิจารณาไม่ยึดเอาครูและเนื้อหาวิชาเป็นสำคัญ แต่ให้พิจารณาความแตกต่างของเด็กแต่ละคน เป็นหลักใหญ่ ซึ่งการศึกษาตามหลักการแนวคิดนี้ โดยธรรมชาติแล้วเยาวชนมีการเรียนรู้ในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของตนหรือสามารถนำเอาความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาของตนเองได้ แนวคิดของลัทธิพัฒนาการนิยมสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 7 มาตรา 22 “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

ด้านหลักสูตร จากผลการวิจัยพบว่า แนวคิดของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิอัตถิภาวนิยมนั้น อาจเป็นเพราะว่า อิทธิพลของคุณค่าของสังคมไทยซึ่งมีลักษณะสอดคล้องกับแนวคิดในลัทธิอัตถิภาวนิยม คือ ความมีอิสระเสรี มีลักษณะเป็นปัจเจกชนนิยมคือชอบคิดทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวของตัวเอง ไม่ชอบที่จะทำอะไรเป็นหมู่คณะ และด้วย

ความรู้สึกเช่นนี้ คนไทยจึงมีค่านิยมซึ่งเป็นการปรุงแต่งทางสังคม นั่นคือ การรักษาหัวใจ และมีความสุขทำให้คนไทยไม่สามารถแสดงออกทางด้านพฤติกรรม และความคิดเห็นต่อหมู่คณะมากนัก อันเนื่องมาจากความเกรงใจ และการรักษาหัวใจที่กล่าวมาข้างต้น ด้วยเหตุนี้คนไทยมีกรอบทำงานด้วยตัวของตัวเอง เพื่อขจัดความขัดแย้งทาง ด้านความคิดเห็นและแนวการปฏิบัติที่อาจมีความแตกต่างกันไป โดยจะหันมาให้ความสำคัญต่อความเป็นไทยแก่ตัวเองมากขึ้น (ฉัตรชัย, 2532) จะเห็นได้ว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยใช้หลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และมีหลักสูตรท้องถิ่นที่เน้นความเป็นไทยโดยการอนุรักษ์และถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมไทยประกอบกับคนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาฮินดูให้มนุษย์รู้จักพิจารณาตนเอง ซึ่งหมายถึง การสอนให้มนุษย์รู้จักใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต โดยผู้ลงมือกระทำใช้เหตุผลในการคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งทฤษฎีทางการศึกษาของปรัชญาการศึกษา อัตถิภาวนิยมก็มุ่งให้ทัศนะตามแนวคิดดังกล่าวมาข้างต้น นั่นคือ จัดหลักสูตรโดยสอนให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเองมีเสรีภาพในการเลือกหรือรู้จักตัดสินใจด้วยตัวเอง (บรรจง, 2522) ฉะนั้น จึงสรุปได้ว่าระบบคุณค่าทางศาสนาอาจมีส่วนผลักดันให้เกิดแนวคิดทางการศึกษาตามแนวลัทธิอัตถิภาวนิยม ด้วยเหตุผลดังกล่าว น่าจะเป็นสาเหตุให้นักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษามากที่สุดโน้มไปทางลัทธิอัตถิภาวนิยม

ด้านผู้สอน จากผลการวิจัยพบว่า แนวคิดของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษานั้น อาจเป็นเพราะว่า สภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีผลกระทบต่อครูอยู่ไม่น้อย ครูมีปัญหาด้านเศรษฐกิจมีรายได้น้อยไม่พอใช้จ่าย ส่วนปัญหาด้านสังคม ครูมีฐานะด้อยลงไม่ค่อยจะได้รับความเคารพนับถือเหมือนแต่ก่อน ซึ่งแต่ก่อนนี้ครูได้รับ นับถือว่าเป็นปูชนียบุคคลเป็นบุคคลที่สังคมยกย่องเชิดชูเป็นอย่างสูง (พระราชวรมุณี, 2530) พิจารณาการศึกษาในแง่ของการปฏิบัติ

จะเห็นได้ว่า ครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุด เพราะครูเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้การศึกษารุดไปข้างหน้า แต่ในขณะเดียวกันครูก็อาจทำให้เกิดการล้มเหลวได้ ดังนั้นครูจึงควรมีคุณสมบัติที่ครบถ้วนให้ความรู้แก่ศิษย์เป็นผู้ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องให้แก่ศิษย์ มีความเป็นกัลยาณมิตร (สมพิศ, 2530) ด้วยเหตุดังกล่าว น่าจะเป็นเหตุให้นักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาด้านผู้สอนมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษา

ด้านผู้เรียน จากผลการวิจัยพบว่า แนวคิดของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพิพัฒนาการนิยมนั้น อาจเป็นเพราะว่าลัทธิพิพัฒนาการนิยมมุ่งเน้นให้เด็กเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนต้องการการแนะแนวทางและนำทางจากครูในการช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเพื่อให้ได้ประสบการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนต้องเป็นผู้ใจกว้างยอมรับความคิดเห็นใหม่ ๆ และเต็มใจที่จะเปลี่ยนแปลงกระทำในสิ่งที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นน่าจะเป็นเหตุให้นักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการ ไทยเข้มแข็ง มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาด้านผู้เรียนมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพิพัฒนาการนิยม

ด้านสถาบันการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า แนวคิดของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิปฏิรูปนิยม นั้นอาจเป็นเพราะว่า สังคมไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากการติดต่อสื่อสารกับโลกภายนอกทำให้มีผลกระทบต่อกระบวนการศึกษาวัฒนธรรม ระบบ

สังคม ความก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยี ประกอบกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเพิ่มของประชากรมีผลต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการปรับตัวของประชาชน ซึ่งมีแต่ความเร่งรีบ แข่งขัน แข่งขัน ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมมีความซับซ้อนและแตกต่างไปจากเดิม คนไทยต้องเผชิญกับปัญหาความปั่นป่วนสับสนทั้งในสถาบันครอบครัว การศึกษาและสภาพสังคมโดยทั่วไป ปัญหาที่สำคัญคือการที่ระบบการจัดการศึกษาวิ่งตามหลังการเปลี่ยนแปลง และวิ่งให้ทันอยู่เสมอ ย่อมหมายถึงการที่มนุษย์และสังคมต้องเผชิญกับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะตรงหรือไม่ตรงกับความต้องการ (ประสาร, 2527) จากปัญหาดังกล่าว อาจเป็นสาเหตุให้นักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งมีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาโดยโน้มไปทางลัทธิปฏิรูปนิยม เพราะลัทธินี้ถือว่าบทบาทของสถาบันการศึกษาต้องสนใจใฝ่หาอนาคตและนำทางให้เด็กได้พบกับระเบียบของสังคมใหม่ โดยการให้การศึกษาฝึกในด้านความคิดสร้างสรรค์แก่เด็กเพื่อให้เด็กพร้อมที่จะร่วมมือในการวางแผนให้กับสังคมใหม่ สถาบันการศึกษามีหน้าที่สร้างบรรยากาศแบบสังคมประชาธิปไตยให้แก่เด็ก และในเวลาเดียวกัน สถาบันการศึกษาจะต้องทำงานร่วมกับสมาชิกอื่น ๆ ของสังคมด้วย นั่นคือสถาบันการศึกษา จะต้องเป็นผู้สร้างสังคมไม่ใช่เป็นผู้ที่ถูกสังคมสร้างขึ้น (ศักดิ์ดา, 2526) ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น น่าจะเป็นเหตุให้นักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาด้านสถาบันการศึกษามากที่สุดโน้มไปทางลัทธิปฏิรูปนิยม

ด้านการวัดผลประเมินผล จากผลการวิจัยพบว่า แนวคิดของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษานั้น อาจเป็นเพราะว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่กันไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความ

เหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษาโดยให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) การวัดผลและการประเมินผลที่แท้จริงคือการประเมินตนเองแล้ววิเคราะห์ปรับปรุงตนเอง การประเมินโดยผู้อื่นเป็นเพียงข้อมูลประกอบเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การวัดผลและประเมินซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ยึดทางสายกลางคือไม่ยึดถือทางประเมินตนเองมากเกินไป ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ยึดถือผลจากการประเมินภายนอกเพียงอย่างเดียว (สมพิศ, 2530) เหตุผลที่กล่าวแล้วข้างต้นตรงกับแนววัดผลและประเมินผลตามแนวพุทธปรัชญาการศึกษา ด้วยเหตุนี้อาจทำให้นักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาคูรั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง มีแนวคิดด้านการวัดผลและประเมินผลมากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาคูรั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งที่แตกต่างกันตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และสาขาที่กำลังศึกษามีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน อายุ ประสบการณ์การทำงาน และสาขาที่กำลังศึกษาแตกต่างกันมีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษามากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพิพัฒนานิยมซึ่งจะอภิปรายผลแต่ละประเด็นดังนี้

2.1 เพศ จากผลการวิจัย พบว่านักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาคูรั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งที่มีเพศต่างกัน มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสมัยก่อนสังคมของประเทศไทยนิยมยกย่องเพศชายเป็นผู้นำ เพศหญิงเป็นผู้ตาม ให้ความสำคัญต่อเพศชายจึงเป็นไปตามความต้องการของคนในสังคมหรือค่านิยมของคนในสังคม ต่อมาในปัจจุบันค่านิยมดังกล่าวแม้จะเปลี่ยนแปลงไป แต่ความคิดเดิม ๆ ก็ยังไม่หมดไปจากความเชื่อของคนในสังคม โดยเฉพาะคน

ในสังคมไทยที่ต้องการส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกชายได้เรียนสูง ๆ เพื่อเป็นหลักของครอบครัว จากเหตุดังกล่าวข้างต้นทำให้นักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาคูรั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งที่มีเพศต่างกันมีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาแตกต่างกัน

2.2 อายุ ประสบการณ์การทำงาน และสาขาที่กำลังศึกษา จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาคูรั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งที่มีอายุ ประสบการณ์การทำงาน และสาขาที่กำลังศึกษา ต่างกัน มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาคูรั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งที่มีอายุ ประสบการณ์การทำงาน และสาขาที่กำลังศึกษาที่ต่างกันได้เข้าเรียนปริญญาโทในวิชาปรัชญาการศึกษาใช้หลักสูตรเดียวกัน และอาจารย์ผู้สอนในกลุ่มเดียวกัน จึงทำให้มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาคูรั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งที่แตกต่างกันตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานและสาขาที่กำลังศึกษามีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษามากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพิพัฒนานิยมทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันการจัดการศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ต้องจัดการศึกษาโดยยึดหลักตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 กล่าวว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่ามีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปนี้ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น

ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการไม่รู้อย่างต่อเนื่อง จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่กล่าวมาข้างต้นตรงกับแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาลัทธิพัฒนาการนิยมคือเห็นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือเป็นศูนย์กลาง เน้นฝึกการกระทำเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง เน้นให้เด็กได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการเรียนรู้โดยวิธีการแก้ปัญหามากกว่าการท่องจำหมายถึงให้เด็กเรียนรู้โดยกระบวนการคิด เป็นต้น จากเหตุดังกล่าวข้างต้นทำให้นักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์-ทำงาน และสาขาที่กำลังศึกษาต่างกัน มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษามากที่สุดโน้มไปทางลัทธิพัฒนาการนิยม

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้บริหารควรทำความเข้าใจโดยนำลัทธิปรัชญาการศึกษาดังกล่าวมาใช้เป็นฐานคิดในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารควรทำความเข้าใจจัดการฝึกอบรมเพื่อให้รู้เรื่อง เข้าใจถึงการสอนและกระบวนการเรียนการสอนให้ชัดเจนจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเฉพาะลัทธิพัฒนาการนิยม (การจัดการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง) เพื่อนำผลมาใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

2. ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบปรัชญาการศึกษาลัทธิพัฒนาการนิยมกับลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษา เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้เป็นไปตามค่านิยมของสังคม และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ที่

กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ขอขอบคุณคุณสิวะนนท์ พรหมมาศ ที่ได้ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง และคณาจารย์ผู้สอนวิชาปรัชญาการศึกษา และผู้สนใจ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

คณะศึกษาศาสตร์. 2553. แผ่นพับประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (เอกสารอัดสำเนา).

ฉัตรชัย น่วมโพธิ์. 2532. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาจากบทความทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนในวารสารการศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐพร คำมะสอน. 2531. การเปรียบเทียบแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรจง จันทรสา. 2522. ปรัชญากับการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. 2527. การศึกษากับการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย. วารสารครุศาสตร์. เมษายน - มิถุนายน : 13 - 17.

พระราชวรมูณี. 2530. ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโกมลคีมทอง.

ศักดิ์ดา ปรารค์ประทานพร. 2526. ปรัชญาการศึกษาฉบับพื้นฐาน. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมพิศ โพล้งน้อย. 2530. การสำรวจแนวคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสารัตถพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุดใจ เหล่าสุนทร. 2517. ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษา. พระนคร : สำนักพิมพ์เคล็ดไทย.

สุรินทร์ รักษาติ. 2529. การเปรียบเทียบความเชื่อปรัชญาการศึกษาระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.